

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șestiuc Valentina, Dandara Adriana, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Tronciu Sergiu, Haiducova Mariana, Andronic Radu, Codreanu Mihaela, Teut Maria, Țurcanu Iurie împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universității Tehnice din Republica Moldova, intervenienți accesorii Agenția Proprietăți Publice, Guvernul Republicii Moldova, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău, cu privire la recunoașterea dreptului de folosință la locuință, obligarea eliberării acordului pentru eliberarea ordinelor de repartiție, obligarea eliberării acordului pentru schimbarea statutului juridic al căminului, recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea înaintării demersului pentru privatizarea spațiului locativ,

împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana, fiind menținută hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 26 iulie 2016, Șestiuc Valentina, Dandara Adriana, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Tronciu Sergiu, Haiducova Mariana, Andronic Radu, Codreanu Mihaela, Teut Maria, Țurcanu Iurie s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universității Tehnice din Republica Moldova, intervenienți accesorii Agenția Proprietăți Publice, Guvernul Republicii Moldova, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului la locuință, obligarea eliberării acordului pentru eliberarea ordinelor de repartiție, obligarea eliberării acordului pentru schimbarea

statutului juridic al căminului, recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea înaintării demersului pentru privatizarea spațiului locativ.

La 19 noiembrie 2018, Șestiuc Valentina, Dandara Adriana, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Tronciu Sergiu, Haiducova Mariana, Andronic Radu, Codreanu Mihaela, Teut Maria, Țurcanu Iurie, reprezentați de avocatul Beriozchin Ana, s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universității Tehnice din Republica Moldova, intervenienți accesorii Agenția Proprietăți Publice, Guvernul Republicii Moldova, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului la locuință, obligarea eliberării acordului pentru eliberarea ordinelor de repartiție, obligarea eliberării acordului pentru schimbarea statutului juridic al căminului, recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea înaintării demersului pentru privatizarea spațiului locativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au indicat că, prin hotărârea Comitetului Executiv Orășenesc nr. 14/2 din 30 iunie 1981, au fost date în exploatare căminele nr. 10 și 11 cu 9 etaje din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Comitetului Executiv Orășenesc nr. 24/9-1 din 12 noiembrie 1981, căminele nr. 10 și 11 din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău au fost luate balanța Universității de Stat.

Prin hotărârea Guvernului RM nr. 351 din 23 martie 2005, căminele nr. 5 și 6 (fostele cămine nr. 10 și 11) din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău au fost luate la balanța Ministerului Educației al RM și înregistrate sub nr. cadastral XXXXX.466.01.

Potrivit certificatului OCT Chișinău din 22 iulie 2016, imobilul nr. 12 din str. XXXXX 12, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX.466.01, se află în gestiunea economică a Universității Tehnice din RM.

Reclamanta Șestiuc Valentina s-a instalat în căminul nr. 6, str. XXXXX, 12, mun. Chișinău, în anul 1986, fiind angajata UTM. La 03 octombrie 1994, i-a fost eliberat ordinul de repartiție nr. 59 pentru camera 104, iar ulterior i s-a transmis în folosință și camera 105, unde locuiește cu soțul și fiica. Are viză de reședință la adresa indicată și nu dispune de alt spațiu locativ. La momentul actual este pensionară. Achită regulat serviciile comunale pentru două odăi 104 și 105.

Reclamanta Teut Maria s-a instalat în căminul XXXXX în anul 1989, împreună cu soțul, care era angajatul UTM, iar din anul 1999 s-a angajat în funcția de intendent în căminul UTM. Acestora li s-au atribuit în folosință odăile cu nr. 108, 109, 110, unde locuiesc împreună cu doi fii majori. Nu dispune de alt spațiu locativ. Achită regulat serviciile comunale pentru trei odăi: 108, 109, 110.

Reclamanta Dandara Adriana s-a instalat în căminul XXXXX în anul 2001, fiind angajata UTM, are la întreținere doi copii minori, este necăsătorită și are în folosință odăile cu nr. 607, 608. Are viză de reședință permanentă, de alt spațiu locativ nu dispune. Achită regulat serviciile comunale pentru odăile cu nr. 607, 608.

Reclamantul Tronciu Sergiu s-a instalat în căminul XXXXX în anul 2003, fiind angajat la UTM ca tânăr specialist. Are viză de reședință, locuiește în odăile cu nr. 407, 408, de alt spațiu locativ nu dispune. Stă la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai la locul de muncă, iar la 21 septembrie 2015, i-a fost eliberat bon de cazare pentru odăile cu nr. 407, 408. Achită regulat serviciile comunale.

Reclamanta Codreanu Mihaela s-a instalat în căminul XXXXX în anul 2003, fiind angajata UTM. Are la întreținere un copil minor, este mama solitară. Are viza de reședință și are în folosință odaia nr. 205. Nu dispune de alt spațiu locativ. Achită regulat serviciile comunale.

Reclamantul Balmuș Lilian este angajatul UTM din anul 2003, are ordin de repartitie pentru domiciliere permanentă în odaia cu nr. 505 din anul 2007, iar în anul 2009 i-a mai fost atribuită în folosință odaia cu nr. 506 în legătură cu schimbarea stării familiare. Are la întreținere un copil minor, de alt spațiu locativ nu dispune.

Reclamanta Vîrlan Ludmila s-a instalat în căminul XXXXX în anul 2004, fiind angajata UTM. La 05 februarie 2007, i s-a eliberat ordinul de repartitie nr. 25 pentru domicilierea permanentă. Locuiește împreună cu soțul și copilul în odăile cu nr. 305, 306 și nu dispune de alt spațiu locativ. Achită regulat serviciile comunale.

Reclamantul Andronic Radu s-a instalat în căminul XXXXX în anul 2006, fiind angajatul UTM. Are ordin de repartitie pentru domicilierea permanentă în camera 107, este căsătorit și de alt spațiu locativ nu dispune. Achită regulat serviciile comunale.

Reclamanta Haiducova Mariana locuiește în cămin din anul 2009, fiind angajata UTM. Are viză de reședință, locuiește în odăile cu nr. 805, 806, împreună cu doi minori. Nu dispune de alt spațiu locativ. Achită regulat serviciile comunale.

Reclamantul Țurcanu Iurie locuiește în odăile 206, 208 din anul 2005, fiind angajatul UTM. Este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, achită regulat serviciile comunale și nu dispune de alt spațiu locativ.

La data de 26 aprilie 2016, a fost convocată adunarea generală a locatarilor, prin care s-a decis privatizarea spațiului locativ.

La 23 mai 2016, reclamanții s-au adresat cu cereri prealabile către Ministerul Educației al RM și Universitatea Tehnică din RM, prin care au comunicat despre decizia locatarilor de a privatiza spațiul locativ, totodată, au solicitat schimbarea statutului căminului în casă de locuit, și au mai solicitat înaintarea unui demers autorității publice locale privind eliberarea ordinelor de repartitie pentru domiciliere permanentă, dar și acordul pentru privatizarea spațiului locativ.

Prin procesul-verbal al Consiliului de Administrație al UTM din 06 iunie 2016, a fost respinsă cererea reclamanților pe motiv că căminul XXXXX din str. XXXXX, 12, este studentesc.

Prin răspunsul Ministerului Educației al RM din 28 iunie 2016, a fost respinsă cererea reclamanților pe motiv că căminul litigios este studentesc, iar cazarea lor poartă un caracter temporar.

Potrivit reclamanților, urmează a le fi recunoscut dreptul la locuință, deoarece acest drept este dobândit prin prisma normelor de drept care guvernau raporturile locative la data instalării și care ofereau o protecție mai largă chiriașilor spațiilor locative oferite de stat și acest drept nu poate fi întrerupt la simpla decizie a gestionarului blocului locativ sau pe motiv de statut de neangajat, pensionare, întreruperea relațiilor de muncă sau că bunul imobil se află la balanța unei instituții de învățământ.

Prin prisma prevederilor art. 30 al Regulamentului căminelor nr. 214 din 21 iunie 1984 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată), reclamanții sunt chiriași protejați prin lege, deoarece pensionarii, mamele singure cu copii, persoanele care au lucrat mai mult de 10 ani în instituția care le-a acordat spațiul

locativ, nu pot fi evacuați fără acordarea altui spațiu locativ.

Pârâții califică dreptul reclamanților la spațiu locativ ca un drept cu caracter provizoriu, astfel ei domiciliază sub riscul permanent de a fi evacuați, fapt ce afectează dreptul fundamental la locuință.

Potrivit art. 8 CEDO „orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Alin. 2 prevede că „nu este admis amestecul unei autorități publice în executarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea dreptului sau libertăților altora.

Astfel, art. 8 CEDO protejază individul împotriva ingerințelor arbitrare a autorităților publice și implică adoptarea măsurilor menite să asigure respectarea drepturilor garantate prin acest articol (cauza Surugiu vs Romania).

Într-o altă cauză CtEDO (Cosic contra Croației), Curtea atenționează că „pierderea locuinței de către o persoană este o formă extremă a ingerinței în dreptul la respectarea domiciliului. Orice persoană ce riscă o restrângere atât de gravă trebuie în principiu să poată cere unui tribunal independent să stabilească proporționalitatea și caracterul rezonabil al măsurii prin prisma art. 8 din Convenție, chiar dacă, potrivit dreptului intern dreptul său de a folosi un imobil s-a stins.

Potrivit art. 47 al Constituției, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijire medicală, precum și servicii sociale necesare.

Potrivit art. 31 al Cărții Europene Sociale (revizuită) din 03 mai 1996, statul este angajat să favorizeze accesul la locuință la un nivel adecvat.

Potrivit art. 1 (1) al Legii cu privire la locuințe, dreptul la locuință constituie un drept fundamental, care face parte din dreptul la viață decentă al persoanei și familiei. Dreptul la locuință prevede inter alia nediscriminarea în exercitarea dreptului la locuință, inclusiv accesul la piața locuințelor, administrarea și folosirea locuinței, precum și intrarea în proprietatea locuinței.

La data instalării și repartizării spațiului locativ reclamanților în imobilul litigios, legislația locativă impunea eliberarea ordinului de repartiție potrivit Regulamentului căminelor 214 din 21 iunie 1984, abrogat la 23 septembrie 2016, Regulamentului 405 din 25 noiembrie 1987 cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit, abrogat la 30 iunie 2017 (ambele în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată, totodată ordinul de repartiție este unicul temei de instalare în sensul art. 49, 50 ale Codului cu privire la locuințe, în redacția Legii din 25 noiembrie 1987, abrogat la 29 noiembrie 2015).

Este relevantă, în acest sens, cauza CtEDO Chirica contra Moldovei, definitivă din 22 octombrie 2014, în care Curtea observă că „în lipsa ordinului de repartiție, situația juridică în care se află reclamantul este similară cu cea a unui acord de ocupare precară a imobilului, revocarea dreptului de folosință a acestuia putând să survină în orice moment la simpla decizie a proprietarului”.

Prin hotărârea Guvernului 202 din 25 februarie 2003 „Cu privire la ameliorarea situației ce ține de exploatarea blocurilor locative și a căminelor departamentale, precum și de asigurarea locatarilor cu servicii comunale (abrogată prin Hotărârea

Guvernului nr. 36 din 01 februarie 2016) s-a impus autorităților publice și gestionarilor blocurilor locative, inclusiv căminelor departamentale, necesitatea modificării statutului juridic pentru urgentarea procesului de privatizare. Această hotărâre nu a fost executată, însă potrivit art. 9 alin. (2) din Codul civil, neexecutarea de către persoane fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin, nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Astfel, unii reclamanți au ordine de repartitie eliberate de către UTM, alții nu au, însă niciun reclamant nu are ordin de repartitie eliberat de autoritatea publică locală abilitată cu aceste competențe prin Codul cu privire la locuințe, act normativ care guverna raporturile locative la data instalării.

Conform modificărilor operate la art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 iunie 2018, instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare. Dacă la judecarea cauzei civile se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale actului normativ care are putere juridică superioară.

Potrivit reclamanților, urmează a fi obligat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova să elibereze acordul la privatizarea spațiului locativ.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii privatizării fondului de locuințe nr 1324-XII din 10 martie 1993, privatizarea fondului de locuințe este un proces de înstrăinare, efectuat de organele puterii de stat, a fondului de locuințe ce aparține statului, organizațiilor obștești, asupra căror statul și-a declarat dreptul de proprietate, altor asociații, întreprinderi cooperatiste de stat, construite din contul mijloacelor din bugetul de stat, în proprietate privată a cetățenilor Republicii Moldova și asociațiilor acestora pentru satisfacerea necesităților în locuințe și formarea unor stăpâni reali prin dreptul de a dispune liber de proprietatea imobiliară.

Potrivit art. 5 alin. (5) al Legii cu privire la privatizare, căminele de tip cameră pot fi privatizate în modul stabilit pentru privatizarea apartamentelor, cu condiția că 60% din locatari cu drept de răspundere și-au exprimat voința în formă scrisă la adunarea generală.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 22 iunie 2000, s-a constatat că nu este justificată constituțional restrângerea de către legislativ a exercițiului dreptului locatarilor căminelor instituțiilor de învățământ de toate nivelurile de a privatiza spațiul locativ. Instituirea acestor restricții poate fi calificată ca o violare a dispozițiilor constituționale și o încălcare a principiului egalității cetățenilor în fața legii. Posesia îndelungată și nestingherită a spațiului locativ repartizat, le acordă locatarilor „o speranță legitimă” că vor deveni proprietarii locuințelor, care se află la balanța Universității Tehnice din Republica Moldova prin prisma normelor legale.

Cum rezultă din hotărârea privind darea în exploatare a imobilului cu nr. 14/2 din 05 iunie 1981 din str. XXXXX, 12, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, așa-numitul cămin XXXXX nu are statut de cămin de tip pat loc sau pat cameră, sau cămin studentesc, dar este dat în folosința angajaților UTM. În nici un act juridic căminul litigios nu figurează cu statut de cămin pentru studenți sau elevi.

Atribuirea statutului juridic unui imobil are loc prin decizia autorității publice locale privind darea bunului imobil în exploatare sau schimbării destinației lui.

Totodată, asupra reclamanților se aplică tratament diferențiat față de angajații altor instituții de învățământ, deoarece Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova a permis privatizarea spațiului locativ din alte cămine cu acordul instituției de învățământ sau prin procese de judecată.

Reieșind din cele expuse, reclamanții Șestiuc Valentina, Dandara Adriana, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Tronciu Sergiu, Haiducova Mariana, Andronic Radu, Codreanu Mihaela, Teut Maria, Țurcan Iurie, au solicitat:

* a recunoaște dreptul de folosință a locuinței, după cum urmează: Șestiuc Valentina pentru odăile 104, 105; Dandara Adriana pentru odăile 607, 608; Vîrlan Ludmila pentru odăile 305, 306; Teut Maria pentru odăile 108, 109, 110; Haiducova Mariana pentru odăile 805, 806; Codreanu Mihaela pentru odaia 205; Tronciu Sergiu pentru odăile 407, 408; Balmuș Lilian pentru odăile 505, 506; Andronic Radu pentru odaia 107; Țurcanu Iurie pentru odăile 206, 208; toate amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 12;

* a obliga Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova să elibereze acordul Primarului General al mun. Chișinău privind eliberarea ordinelor de repartitie pentru domiciliere permanentă reclamanților: Șestiuc Valentina pentru odăile 104, 105; Dandara Adriana pentru odăile 607, 608; Vîrlan Ludmila pentru odăile 305, 306; Teut Maria pentru odăile 108, 109, 110; Haiducova Mariana pentru odăile 805, 806; Codreanu Mihaela pentru odaia 205; Tronciu Sergiu pentru odăile 407, 408; Balmuș Lilian pentru odăile 505, 506; Andronic Radu pentru odaia 107; Țurcanu Iurie pentru odăile 206, 208; amplasate în imobilului cu nr. cadastral XXXXX.466.01, din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău, și acordul Consiliului Municipal Chișinău privind schimbarea statutului juridic al căminului cu nr. cadastral XXXXX.466.01, din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău;

* a recunoaște ilegal refuzul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și a-l obliga să înainteze un demers Consiliului Municipal Chișinău, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind acordul la privatizarea spațiului locativ, după cum urmează: Șestiuc Valentina pentru odăile 104, 105; Dandara Adriana pentru odăile 607, 608; Vîrlan Ludmila pentru odăile 305, 306; Teut Mapa pentru odăile 108, 109, 110; Haiducova Mariana pentru odăile 805, 806; Codreanu Mihaela pentru odaia 205; Tronciu Sergiu pentru odăile 407, 408; Balmuș Lilian pentru odăile 505, 506; Andronic Radu pentru odaia 107; Țurcanu Iurie pentru odăile 206, 208; toate amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 12, nr. cadastral XXXXX.466.01.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de către Șestiuc Valentina, Dandara Adriana, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Tronciu Sergiu, Haiducova Mariana, Andronic Radu, Codreanu Mihaela, Teut Maria, Țurcanu Iurie împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universității Tehnice din Republica Moldova, intervenienți accesorii Agenția Proprietăți Publice, Guvernul Republicii Moldova, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului la locuință, obligarea eliberării acordului pentru eliberarea ordinelor de repartitie, obligarea eliberării acordului pentru schimbarea statutului

juridic al căminului, recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea înaintării demersului pentru privatizarea spațiului locativ, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana, fiind menținută hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, căminul studentesc XXXXX din str. XXXXX, 12, mun. Chișinău, este un bun al domeniului public al statului, fiind exceptat de la posibilitatea legală de privatizare. Mai mult, reclamantii au obținut cu titlu de folosință provizorie odăile în care locuiesc, acest spațiu fiind destinat, în principal, pentru cazarea elevilor, iar în limita locurilor disponibile, acestea pot fi acordate în folosință cadrelor didactice. Astfel, permisiunea Universității Tehnice din Moldova angajaților săi să locuiască temporar în cămin, în lipsa unui loc permanent de trai în mun. Chișinău, nu poate servi drept temei legal de schimbare a statutului juridic al căminului respectiv.

La 20 mai 2020, Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana, au declarat recurs împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

La 19 august 2020, Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău, a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

La 11 septembrie 2020, Universitatea Tehnică a Moldovei a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

La 18 septembrie 2020, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 ianuarie 2020 și expediată participanților la proces la 11 februarie 2020 (f.d. 205, vol. III), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul

recepționării acesteia de către recurenți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 20 mai 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului

Beriozchin Ana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de de Șestiuc Valentina, Vîrlan Ludmila, Balmuș Lilian, Haiducova Mariana, Codreanu Mihaela, Teut Maria, prin intermediul avocatului Beriozchin Ana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru